



Przewodnik dla nauczycieli

Wykorzystanie muzyki w edukacji
włączającej

Tytuł projektu:

SMILE: Wykorzystanie muzyki do nauczania włączającego w edukacji

Program

UE ERASMUS + Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk

Nr projektu:

2021-1-EL-KA220-SCH-000032762

Autorzy i partnerzy projektu:



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Spis treści

PRZEDMOWA	3
FAKTY NA TEMAT MUZYKI W SZKOLNICTWIE PODSTAWOWYM.	4
WPROWADZENIE	4
KORZYŚCI POZNAWCZE	4
KORZYŚCI SPOŁECZNE I EMOCJONALNE	4
CO NAUCZYCIELE POWINNI WIEDZIEĆ O MUZYCE WŁĄCZAJĄCEJ	5
CO UCZNIOWIE POWINNI WIEDZIEĆ O MUZYCE W EDUKACJI	7
A TERAZ CZAS NA REFLEKSJĘ:	8
WŁĄCZENIE - CO? DLACZEGO? JAK?	9
WPROWADZENIE	9
IDEA WŁĄCZENIA	9
RODZAJE WŁĄCZENIA	11
JAK WŁĄCZAĆ (CO JEST, A CO NIE JEST WŁĄCZANIEM)	12
A TERAZ CZAS NA REFLEKSJĘ:	13
INKLUZJA WIELOKULTUROWA	15
WPROWADZENIE	15
KULTURA I JEJ RÓŻNICE	15
WIELOKULTUROWOŚĆ, MIĘDZYKULTUROWOŚĆ, TRANSKULTUROWOŚĆ - CO TO OZNACZA	16
A TERAZ CZAS NA REFLEKSJĘ:	19
MUZYKA JAKO NARZĘDZIE	21
WPROWADZENIE	21
MUZYKA W EDUKACJI	21
UMIĘJĘTNOŚCI NAUCZYCIELI	22
A TERAZ CZAS NA REFLEKSJĘ:	22
MUZYKA JAKO NARZĘDZIE - KONTEKSTY NARODOWE	24
CYPR	24
PRZYKŁAD Z CYPRU:	24
GRECJA	26
PRZYKŁAD Z GRECJI:	27
WŁOCHY	29
PRZYKŁAD Z WŁOCH	29
POLSKA	32
PRZYKŁAD Z POLSKI:	32
SZWECJA	33
PRZYKŁAD ZE SZWECJI:	33
NARZĘDZIA POMOCNICZE	36
WPROWADZENIE	36



INFORMACJE O REPOZYTORIUM

36

A TERAZ CZAS NA REFLEKSJĘ:

38



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Przedmowa

Kiedy myślisz o muzyce, możesz mieć wiele różnych skojarzeń. Można powiedzieć, że muzyka może nas uspokoić, a można powiedzieć, że muzyka może być najlepszym narzędziem do pobudzenia. Tak czy inaczej, nie podlega dyskusji, że muzyka odgrywa ważną rolę w naszym życiu. W naszym projekcie SMILE proponujemy muzykę jako narzędzie włączające w edukacji przedszkolnej i podstawowej. Wierzymy, że dzięki muzyce, która nie ma granic i może łączyć ludzi bez względu na pochodzenie, kulturę, przekonania, status itp., można stworzyć integracyjną, miłą i bezpieczną atmosferę do współpracy wszystkich dzieci. Dlatego proponujemy przewodnik, który ma na celu wprowadzenie idei, wiedzy i narzędzi dla nauczycieli, aby mogli uczynić z muzyki narzędzie włączające.

Niniejszy przewodnik to krótkie, ale precyzyjne kompendium wiedzy, które ma pomóc nauczycielom przedszkoli i szkół podstawowych we włączeniu muzyki do procedur nauczania i skutecznym wykorzystaniu jej jako narzędzia pedagogicznego w edukacji włączającej. Oczywiście nie jesteśmy w stanie przedstawić całego tematu w bardzo krótkim narzędziu, ale właśnie dlatego jest to przewodnik, a nie podręcznik. Jeśli chcesz przeczytać więcej, umieściliśmy kilka odniesień, w których możesz pogłębić wiedzę lub poszukać więcej rozwiązań. Przede wszystkim jednak chcemy zainspirować cię do poszukiwania własnych rozwiązań w proponowany przez nas sposób. To Ty najlepiej znasz swoje dzieci - ich potrzeby, możliwości, ale także obawy. Mamy nadzieję, że dzięki naszym narzędziom będziesz w stanie stworzyć fantastyczny świat bezpieczeństwa i integracji w swojej klasie. Ale najpierw musisz poczuć się bezpiecznie i zrelaksować, więc usiądź wygodnie, zrelaksuj się i przeczytaj nasz przewodnik. Wyobraź sobie, jak szczęśliwa, integracyjna i bezpieczna może być Twoja klasa. Dzięki muzyce.



Fakty na temat muzyki w edukacji początkowej.

Wprowadzenie

W tym rozdziale znajdziesz odpowiedzi na następujące pytania:



- *Jakie są korzyści z wykorzystania muzyki w edukacji początkowej?*
- *Co powinni wiedzieć nauczyciele wykorzystujący muzykę w szkole?*
- *Czego dzieci powinny uczyć się przez muzykę, aby były lepiej zintegrowane?*

Edukacja muzyczna odgrywa kluczową rolę w edukacji początkowej, ponieważ pomaga rozwijać różne umiejętności i przynosi liczne korzyści dla rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci.

Korzyści poznawcze

Nauka muzyki pomaga rozwijać umiejętności, takie jak pamięć, uwaga, rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie. Gra na instrumencie muzycznym stymuluje mózg, zwiększając umiejętności przestrzenno-czasowe, które są niezbędne do zrozumienia pojęć takich jak matematyka i inżynieria.

Korzyści akademickie

Badania sugerują, że edukacja muzyczna poprawia ogólne wyniki w nauce, w tym w przedmiotach takich jak matematyka, umiejętności językowe i czytanie ze zrozumieniem. Badanie opublikowane w *Journal of Educational Psychology* wykazało, że dzieci, które otrzymały lekcje muzyki w szkole podstawowej, miały wyższe wyniki w testach IQ w porównaniu z tymi, które nie otrzymały edukacji muzycznej.

Rozwój mózgu

Uczenie się i ćwiczenie muzyki stymuluje różne obszary mózgu, w tym te odpowiedzialne za przetwarzanie słuchowe, zdolności motoryczne i koordynację. Stwierdzono, że wczesny trening muzyczny może mieć trwały wpływ na strukturę i funkcjonowanie mózgu, przyczyniając się do poprawy zdolności przetwarzania neuronalnego.

Ulepszone umiejętności motoryczne

Gra na instrumentach muzycznych wymaga umiejętności motorycznych, koordynacji ręka-oko i zręczności palców. Umiejętności te są rozwijane i doskonalone poprzez regularne ćwiczenia i grę.

Korzyści społeczne i emocjonalne

Edukacja muzyczna promuje rozwój emocjonalny poprzez zachęcanie do wyrażania siebie, kreatywności i świadomości emocjonalnej. Wspiera umiejętności społeczne, pracę zespołową, współpracę i komunikację między uczniami, ponieważ często uczestniczą oni w występach grupowych lub w zespołach.



Świadomość i różnorodność

Edukacja muzyczna wprowadza dzieci w różnorodne style muzyczne, gatunki i tradycje kulturowe, promując zrozumienie i uznanie dla kultury. Poznając muzykę z różnych kultur, dzieci rozwijają szerszą perspektywę świata i uczą się szanować i doceniać różnorodność.

Nauczanie włączające

Edukacja muzyczna może być dostosowana do dzieci o różnych stylach uczenia się i zdolnościach. Zapewnia integracyjną i dostępną platformę dla wszystkich uczniów, aby mogli uczestniczyć i doskonalić się. Grupowe zajęcia muzyczne, takie jak śpiewanie w chórze lub granie w zespole, promują pracę zespołową, współpracę i umiejętności komunikacyjne. Wspierają także poczucie przynależności i wspólnoty.

Lepsze samopoczucie

Zaangażowanie w muzykę może mieć pozytywny wpływ na samopoczucie dzieci, zmniejszając stres, niepokój i poprawiając ich ogólny nastrój. Zapewnia ujście dla wyrażania siebie i uwalnianie emocji, oferując formę terapii i osobistej przyjemności.

Zwiększona pewność siebie i poczucie własnej wartości

Wykonywanie muzyki przed innymi, czy to w klasie, czy na szkolnych koncertach, pomaga dzieciom budować pewność siebie i poczucie własnej wartości. Edukacja muzyczna daje uczniom możliwość wyznaczania celów, dążenia do nich i doświadczania satysfakcji z osiągnięcia sukcesu.

Korzyści długoterminowe

Dzieci, które otrzymują edukację muzyczną i rytmiczną we wczesnych latach życia, częściej kontynuują naukę muzyki na późniejszych etapach edukacji, a nawet przez całe życie. Długotrwałe zaangażowanie w muzykę wiąże się z wyższym poziomem osiągnięć, poprawą funkcji wykonawczych i lepszym ogólnym samopoczuciem. Należy zauważyć, że dostępność i zakres edukacji muzycznej może się różnić w zależności od szkoły podstawowej i systemu edukacji.

Co nauczyciele powinni wiedzieć o muzyce w edukacji włączającej

Nauczyciele powinni być świadomi kilku ważnych aspektów muzyki w edukacji włączającej. Kluczowe punkty do rozważenia przez nauczycieli:

Zrozumienie edukacji włączającej

Zapoznanie się z zasadami edukacji włączającej, której celem jest zapewnienie równych szans wszystkim uczniom, niezależnie od ich umiejętności, pochodzenia lub okoliczności. Uświadom sobie, że muzyka może być potężnym narzędziem wspierającym integrację, ponieważ angażuje uczniów na różne sposoby i pozwala na wiele form ekspresji.



Różne style uczenia się i zdolności

Należy pamiętać, że uczniowie mają różne style uczenia się i zdolności. Niektórzy mogą być słuchowcami, a inni wzrokowcami lub kinestetykami. Zapewnij różnorodne doświadczenia edukacyjne, które zaspokajają różne style. Dostosuj lekcje muzyki do potrzeb uczniów niepełnosprawnych lub ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Może to obejmować modyfikację strategii nauczania, w tym ćwiczenia rytmiczne i taniec.

Tworzenie środowiska sprzyjającego włączeniu społecznemu

Wspieranie integracyjnego środowiska klasowego, w którym wszyscy uczniowie czują się doceniani i szanowani. Zachęcanie uczniów do pozytywnych interakcji, empatii i zrozumienia. Promowanie kultury akceptacji i celebrowanie różnorodności poprzez włączanie muzyki z różnych kultur, gatunków i tradycji do programu nauczania.

Uniwersalne projektowanie dla uczenia się (UDL)

UDL koncentruje się na tworzeniu elastycznych środowisk uczenia się, które uwzględniają różnorodnych uczniów. Zastosowanie zasad UDL w edukacji muzycznej poprzez zapewnienie wielu sposobów reprezentacji, zaangażowania i ekspresji. Oferowanie różnych materiałów edukacyjnych, strategii instruktażowych i opcji oceny.

Wspólne uczenie się i wsparcie rówieśnicze

Zachęcaj do wspólnego uczenia się muzyki, na przykład występów grupowych lub gry zespołowej we współpracy z tancerzami. Promuje to pracę zespołową, współpracę i wzajemne wsparcie. Dobieranie uczniów o różnych umiejętnościach lub pochodzeniu do współpracy, co sprzyja wzajemnemu uczeniu się i zrozumieniu.

Indywidualne instrukcje

Uznanie, że uczniowie mogą mieć różne poziomy biegłości muzycznej lub wcześniejszej wiedzy. Zapewnienie zindywidualizowanych instrukcji, umożliwiających uczniom postępy we własnym tempie i wspierających ich wyjątkowe mocne strony i wyzwania.

Ocena i ewaluacja

Ocenianie umiejętności muzycznych i postępów uczniów przy użyciu różnych metod, które uwzględniają różne style uczenia się i umiejętności. Może to obejmować ocenę wykonania, kreatywne projekty, rytm i taniec, pisemne refleksje lub nagrania.

Finansowanie i dostępność

Dostępność i jakość edukacji muzycznej w szkołach podstawowych różni się w zależności od regionu i kraju. Finansowanie i wsparcie dla programów muzycznych w szkołach podstawowych może się różnić w zależności od polityki rządu, priorytetów edukacyjnych i zaangażowania społeczności. Podobnie jak różne mogą być konkretne statystyki dotyczące edukacji muzycznej w szkołach w zależności od kraju,

regionu i systemu edukacji. Te fakty i liczby zapewniają ogólne zrozumienie korzyści i znaczenia muzyki w szkolnictwie podstawowym.

Rozwój zawodowy i współpraca

Poszukaj możliwości rozwoju zawodowego, aby poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności w zakresie włączającej edukacji muzycznej. Bierz udział w warsztatach, konferencjach lub sesjach szkoleniowych poświęconych włączającym praktykom nauczania. Współpracuj z nauczycielami edukacji specjalnej, muzykoterapeutami i innymi specjalistami, aby dzielić się wiedzą i zasobami, zapewniając holistyczne podejście do włączającej edukacji muzycznej. Pamiętaj, że wspieranie integracji w edukacji muzycznej wymaga ciągłego zaangażowania w dostosowywanie się do różnorodnych potrzeb i możliwości wszystkich uczniów. Współpraca, elastyczność i wspierające środowisko klasowe są kluczem do zapewnienia, że muzyka jest dostępna i korzystna dla wszystkich uczniów.

Przykładem ze Szwecji jest szkoła Viksjöfors. W szkolnym ogrodzie znajduje się szkoła tańca Viksjöforsbaletten. We współpracy szkoła publiczna i organizacja wolontariacka (NGO) stworzyły sytuację korzystną dla obu stron, dzięki czemu uczniowie mogą uczyć się poprzez włączenie ekspresji kulturowej do przedmiotów nauczania.

Co uczniowie powinni wiedzieć o muzyce w edukacji

Muzyka jest dobra dla mózgu na wiele sposobów. Może pomóc w koncentracji uwagi w szkole, poprawić umiejętności językowe i pomóc w lepszym nawiązywaniu kontaktów z innymi ludźmi.

Ale nie daj się zwieść - muzyka dla samej muzyki jest największą zaletą muzycznych doświadczeń. Wyobraź sobie, jak bardzo świat bez muzyki byłby nudny. Muzyka łączy nas między kulturami, jest świetną zabawą i może pomóc nam poczuć najbardziej niesamowite emocje lub rozweselić nas, gdy jesteśmy smutni. Właśnie dlatego każde dziecko powinno mieć dostęp do treningu muzycznego.

Muzyka przynosi również korzyści społeczne i emocjonalne! Bębnienie i poruszanie się z innymi może pomóc lepiej się z nimi dogadać. Codzienne śpiewanie w chórze sprawia również, że młodzi muzycy są bardziej szczerzy i chętniej dzielą się nagrodami z innymi.

Wiemy o tym, ponieważ naukowcy przeprowadzili na ten temat konkretne eksperymenty. W jednym z nich naukowcy poprosili dzieci o podjęcie decyzji, czy podzielić się nagrodą, czy zachować ją w całości, ale zaryzykować jej utratę. Dzieci, które codziennie śpiewały razem w chórze, dzieliły się nagrodą częściej niż dzieci w grupach artystycznych i rywalizacyjnych. Inne badania z udziałem uczniów szkół podstawowych wykazały, że granie muzyki w grupie poprawia umiejętności pomagania. W innym eksperymencie dzieci czuły się bardziej włączone do grupy po tym, jak brały udział w grupowym muzykowaniu. Uczestnictwo w muzyce grupowej znacznie poprawiło również zdolność dzieci do empatii z innymi. Oznacza to, że łatwiej było im stwierdzić, czy ktoś jest smutny i potrzebuje pocieszenia. Wszystko to jest ważne, ponieważ świat jest zbudowany na społeczności i łączeniu się z innymi ludźmi. Granie muzyki z innymi to nie tylko zabawa - pomaga nam również łączyć się z innymi i dzielić emocjami.



Niestety, nie wszystkie dzieci mają szczęście mieć dostęp do lekcji muzyki. Szkolne budżety na edukację muzyczną - czyli pieniądze zaplanowane na opłacenie nauczycieli muzyki i instrumentów - są często niewielkie. Co możesz zrobić, aby pomóc? Uczestnicz w zajęciach muzycznych! Uczęszczając na zajęcia muzyczne i grając muzykę z przyjaciółmi i rodziną, pokazujesz swojej szkole i nauczycielom, że zajęcia muzyczne są dla Ciebie ważne.

Teraz, gdy wiesz już wszystko o korzyściach płynących z nauki i ćwiczenia muzyki, podziel się swoją wiedzą z przyjaciółmi, kolegami z klasy i członkami rodziny i powiedz im, dlaczego kochasz muzykę.

Teraz czas na refleksję:

- Jakie korzyści przynosi korzystanie z muzyki?
 1. Istnieją dwa rodzaje korzyści: rozwojowe i społeczno-emocjonalne.
 2. Korzyści rozwojowe obejmują: rozwój akademicki, rozwój mózgu i poprawę umiejętności motorycznych.
 3. Korzyści społeczne i emocjonalne obejmują: integrację, świadomość i różnorodność, lepszą samoocenę, lepsze samopoczucie i wiele innych. Zastanów się, co może być więcej.
- *Co, Twoim zdaniem, jest najważniejszym czynnikiem korzystania z muzyki w szkole?*
Postaraj się wziąć pod uwagę korzyści i przeszkody.
- *Czego dzieci powinny się o tym uczyć?*
Że nie ma potrzeby uczęszczania na konkretne szkolenia muzyczne, muzykę można znaleźć wszędzie. Muzyka może być interdyscyplinarna.

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej, zajrzyj tutaj:

- <https://kids.frontiersin.org/articles/10.3389/frm.2022.691255>,
- <http://www.kulturellahjarnan.se/en/the-centre-for-culture-cognition-and-health/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=atxLFShYwf4> (PhD Cecilia Björklund Dahlgren)
- <https://artinedviksjofors.se/>
- <http://www.viksjoforsbaletten.se/in-english-20742506>



Włączanie - Co? Dlaczego? Jak?

Wprowadzenie

W tym rozdziale znajdziesz odpowiedzi na następujące pytania:



- *Na czym polega idea włączania?*
- *Jakie są oblicza (typy) integracji?*
- *Jak włączyć (co jest, a co nie jest włączaniem)?*

Idea włączania

Idea włączania, czyli inkluzji odnosi się do praktyki tworzenia środowiska, w którym wszystkie osoby są mile widziane, cenione i wspierane niezależnie od ich różnic. Obejmuje ona uznawanie i celebrowanie różnorodności, promowanie równości i sprawiedliwości oraz zajmowanie się barierami systemowymi i uprzedzeniami, które uniemożliwiają niektórym grupom dostęp do zasobów i możliwości. Oficjalna definicja inkluzji w słowniku Cambridge Dictionary brzmi: "*Akt włączenia kogoś lub czegoś jako części grupy, listy itp. lub osoby lub rzeczy, która jest włączona*".

Włączanie polega na tworzeniu poczucia przynależności dla wszystkich osób, w tym tych z niedostatecznie reprezentowanych i marginalizowanych grup. Integracja obejmuje tworzenie polityk i praktyk promujących różnorodność i równość, takich jak praktyki integracyjne i promocyjne, dostosowywanie się do osób niepełnosprawnych i tych, które w przeszłości były wykluczone (ze względu na rasę, płeć, seksualność lub umiejętności) oraz tworzenie środowiska, w którym jednostki czują się komfortowo, wyrażając swoje unikalne perspektywy i doświadczenia.

Idea włączania jest istotna w różnych środowiskach, w tym w edukacji, miejscu pracy i społeczeństwie jako całości. Udowodniono, że praktyki włączające mają pozytywny wpływ na wyniki indywidualne i organizacyjne, w tym zwiększoną kreatywność i innowacyjność, lepsze rozwiązywanie problemów oraz wyższy poziom satysfakcji i zaangażowania.

Ogólnie rzecz biorąc, idea integracji polega na uznawaniu i docenianiu wyjątkowego wkładu, jaki mogą wnieść osoby ze wszystkich środowisk i tożsamości, oraz tworzeniu środowiska, w którym każdy czuje się mile widziany i wspierany.

Integracja obejmuje nie tylko akceptowanie osób takimi, jakimi są, ale także tworzenie możliwości dla ich rozwoju i odniesienia sukcesu. Może to obejmować zapewnienie dostępu do zasobów i możliwości, które wcześniej mogły być niedostępne, a także aktywne poszukiwanie różnych perspektyw i doświadczeń w celu podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów.

Aby osiągnąć prawdziwą integrację, ważne jest, aby zająć się barierami systemowymi i uprzedzeniami, które uniemożliwiają niektórym grupom dostęp do zasobów i możliwości. Obejmuje to uznanie i



aktywną pracę nad demontażem struktur ucisku i przywilejów oraz tworzenie polityk i praktyk promujących równość i sprawiedliwość dla wszystkich osób.

Niektóre kluczowe zasady włączania obejmują:

1. **Celebrowanie różnorodności:** Włączanie obejmuje uznawanie i docenianie unikalnego pochodzenia, doświadczeń i perspektyw wszystkich osób.
2. **Promowanie równości:** Włączenie obejmuje tworzenie polityk i praktyk w celu zapewnienia, że każdy ma dostęp do zasobów i możliwości, których potrzebuje, aby odnieść sukces.
3. **Wspieranie poczucia przynależności:** Włączanie obejmuje tworzenie przyjaznego środowiska, w którym wszystkie osoby czują się doceniane i wspierane.
4. **Zwalczanie uprzedzeń i dyskryminacji:** Włączanie obejmuje aktywną pracę nad usuwaniem barier systemowych i uprzedzeń, które uniemożliwiają niektórym grupom dostęp do zasobów i możliwości.

Ogólnie rzecz biorąc, idea inkluzji polega na tworzeniu bardziej sprawiedliwego i równego społeczeństwa, w którym wszystkie jednostki mają możliwość rozwoju i odniesienia sukcesu.

Włączanie to ciągły proces, który wymaga zaangażowania, poświęcenia i ciągłego wysiłku. Obejmuje on nie tylko tworzenie polityk i praktyk promujących równość i sprawiedliwość, ale także wspieranie kultury integracji, która ceni i celebrowa różnorodność.

Wykazano, że praktyki integracyjne mają pozytywny wpływ na jednostki, organizacje i społeczeństwo jako całość. Tworząc środowisko, w którym każdy czuje się mile widziany, doceniany i wspierany, możemy uwolnić pełny potencjał osób ze wszystkich środowisk i tożsamości oraz promować większą kreatywność, innowacyjność i spójność społeczną.

Niektóre praktyczne kroki, które osoby i organizacje mogą podjąć w celu promowania integracji, obejmują:

1. Kształcenie siebie i innych na temat znaczenia integracji oraz wpływu systemowych uprzedzeń i barier.
2. Tworzenie polityk i praktyk promujących różnorodność, równość i integrację, takich jak włączające praktyki zatrudniania i awansowania, zapewnianie udogodnień dla osób niepełnosprawnych oraz tworzenie środowiska, w którym osoby czują się komfortowo, wyrażając swoje unikalne perspektywy i doświadczenia.
3. Kwestionowanie uprzedzeń i dyskryminacji za każdym razem, gdy się z nimi zetkniemy, oraz aktywne działanie na rzecz demontażu struktur ucisku i uprzywilejowania.
4. Poszukiwanie różnorodnych perspektyw i doświadczeń w celu podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów.



Podjmując te kroki, możemy pracować nad stworzeniem bardziej sprawiedliwego i równego społeczeństwa, w którym wszystkie jednostki mają szansę na rozwój i sukces.

Rodzaje włączania

Istnieje kilka rodzajów inkluzji, które mogą być praktykowane w różnych kontekstach, w tym:

- **Włączanie społeczne:** Wiąże się to z tworzeniem poczucia przynależności i akceptacji dla wszystkich osób w społeczeństwie, niezależnie od ich pochodzenia, tożsamości lub zdolności. Integracja społeczna ma na celu zmniejszenie dyskryminacji i marginalizacji oraz promowanie równych szans i uczestnictwa dla wszystkich.
- **Włączanie edukacyjne:** Wiąże się to z tworzeniem integracyjnego środowiska w szkołach i instytucjach edukacyjnych, które pozwala wszystkim uczniom uczyć się i rozwijać, niezależnie od ich pochodzenia lub zdolności. Włączanie edukacyjne może obejmować zapewnianie udogodnień dla uczniów niepełnosprawnych i tych, którzy w przeszłości byli wykluczani (ze względu na rasę, płeć, seksualność lub zdolności), zajmowanie się kwestiami uprzedzeń i dyskryminacji oraz tworzenie kultury szacunku i akceptacji.
- **Włączanie w miejscu pracy:** Wiąże się to z tworzeniem włączającego miejsca pracy, które ceni różnorodność, promuje równość i zapewnia równe szanse wszystkim pracownikom. Włączanie w miejscu pracy może obejmować wdrażanie integracyjnych praktyk zatrudniania i awansowania, zapewnianie udogodnień dla pracowników niepełnosprawnych oraz tworzenie kultury szacunku i akceptacji.
- **Włączanie kulturowe:** Wiąże się to z celebrowaniem i promowaniem różnorodności w ramach danej kultury lub społeczności. Włączanie kulturowe może obejmować uznawanie i docenianie unikalnych tradycji, praktyk i przekonań różnych grup kulturowych oraz tworzenie przestrzeni, w której każdy czuje się mile widziany i szanowany.
- **Włączanie w społeczności:** Wiąże się to z tworzeniem poczucia przynależności i uczestnictwa dla wszystkich członków społeczności, niezależnie od ich pochodzenia lub tożsamości. Włączanie w społeczności może obejmować promowanie równego dostępu do zasobów i możliwości, zajmowanie się kwestiami dyskryminacji i marginalizacji oraz tworzenie kultury szacunku i akceptacji.

Ogólnie rzecz biorąc, istnieje wiele rodzajów inkluzji, które mogą być praktykowane w różnych kontekstach, a wszystkie mają na celu promowanie równości, sprawiedliwości i równych szans dla wszystkich osób.



Rysunek 1 Źródło: UNESCO. 2020. *Global Education Monitoring Report Youth Report 2020: Włączenie i edukacja: Wszystko znaczy wszyscy*. Paryż, UNESCO.

Jak włączać (co jest, a co nie jest włączaniem)?

Włączanie innych wymaga podjęcia aktywnych kroków w celu stworzenia środowiska, które jest przyjazne i integracyjne. Oto kilka strategii promowania włączania:

1. **Aktywne słuchanie:** Jedną z najważniejszych rzeczy, które możesz zrobić, aby promować włączanie, jest aktywne słuchanie perspektyw i doświadczeń innych osób. Oznacza to bycie otwartym na różne punkty widzenia, zadawanie pytań i okazywanie empatii.
2. **Kształć się:** Zdobywanie wiedzy na temat doświadczeń różnych grup może pomóc w lepszym zrozumieniu ich perspektyw i doświadczeń. Może to obejmować czytanie książek lub artykułów, uczestnictwo w warsztatach lub seminariach lub poszukiwanie różnych perspektyw za pośrednictwem mediów i innych źródeł.
3. **Bądź świadomy swoich uprzedzeń:** Wszyscy mamy uprzedzenia, które mogą wpływać na nasze interakcje z innymi. Świadomość tych uprzedzeń i aktywna praca nad ich przezwyciężeniem może pomóc w stworzeniu bardziej inkluzywnego środowiska.
4. **Zakwestionuj dyskryminację:** Jeśli jesteś świadkiem dyskryminującego zachowania lub języka, ważne jest, aby zabrać głos i zakwestionować je. Może to obejmować rozmowę z osobą angażującą się w takie zachowanie lub język albo zgłoszenie tego przełożonemu lub autorytetowi.
5. **Twórz polityki i praktyki sprzyjające włączaniu społecznemu:** Niezależnie od tego, czy chodzi o miejsce pracy, edukację czy inne środowisko, ważne jest tworzenie polityk i praktyk promujących integrację i równość. Może to obejmować zapewnianie udogodnień dla osób niepełnosprawnych, promowanie różnorodności i integracji przy zatrudnianiu i rekrutacji oraz usuwanie barier systemowych, które uniemożliwiają niektórym grupom dostęp do zasobów i możliwości.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Ważne jest, aby zdać sobie sprawę, że inkluzja to nie tylko bycie tolerancyjnym lub akceptującym innych. Prawdziwe włączanie wymaga aktywnej pracy nad stworzeniem przyjaznego i wspierającego środowiska, w którym każdy może się rozwijać. Oznacza to uznawanie i celebrowanie różnorodności, zajmowanie się systemowymi barierami integracji oraz promowanie równości i sprawiedliwości dla wszystkich.

Włączanie to nie tylko jednorazowe działanie, ale ciągłe zaangażowanie w tworzenie bardziej inkluzywnego i sprawiedliwego świata. Wymaga chęci słuchania, uczenia się i rozwoju, a także chęci podejmowania działań w celu stworzenia prawdziwych zmian.

Podsumowując, promowanie włączania wymaga ciągłego zaangażowania w tworzenie przyjaznego i wspierającego środowiska dla wszystkich osób. Oznacza to uznawanie i celebrowanie różnorodności, kwestionowanie barier systemowych i uprzedzeń oraz promowanie równości i sprawiedliwości dla wszystkich. Rozumiejąc, co jest, a co nie jest włączaniem, możemy wspólnie pracować nad stworzeniem bardziej włączającego i sprawiedliwego świata dla wszystkich.

Teraz czas na refleksję:

- Czym jest włączanie?

1. Tworzenie przyjaznego i wspierającego środowiska dla wszystkich osób, niezależnie od ich pochodzenia lub tożsamości.
2. Celebrowanie różnorodności i uznawanie wyjątkowego wkładu, jaki mogą wnieść różne perspektywy i doświadczenia.
3. Zajmowanie się barierami systemowymi i uprzedzeniami, które uniemożliwiają niektórym grupom dostęp do zasobów i możliwości.
4. Promowanie równości i sprawiedliwości dla wszystkich osób.

- Co nie jest włączaniem?

1. Gadulstwo lub działania performatywne, które nie są poparte rzeczywistymi działaniami lub zaangażowaniem w zmianę.
2. Ignorowanie lub odrzucanie doświadczeń i perspektyw marginalizowanych grup.
3. Tworzenie środowiska, w którym jednostki czują się odizolowane lub niemile widziane.
4. Utrzymywanie status quo i niekwestionowanie systemowych barier i uprzedzeń.



Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej, zajrzyj tutaj:

- Ainscow, M. (2019). *Rozwój systemów edukacji włączającej: Rola kultur organizacyjnych i przywództwa*. Routledge.
- Artiles, A. J., & Kozleski, E. B. (Eds.). (2016). *Edukacja włączająca: Badanie równości na pięciu kontynentach*. Harvard Education Press.
- Brown, J. (2017). *Włączenie: Różnorodność, nowe miejsce pracy i wola zmian*. Berrett-Koehler Publishers.
- Dirkse, J., & Walton, D. R. (2018). *The Power of Inclusion: Unlock the Potential and Productivity of Your Workforce*. Greenleaf Publishing.
- Friedman, R. A., & Zapalska, A. M. (2016). *The Art of Inclusion: Strategie zwiększania różnorodności i zaangażowania*. Routledge.
- Frost, S. (2014). *Inclusive Talent Management: How Business Can Thrive in an Age of Diversity*. Kogan Page Publishers.
- Frost, S. (2016). *The Inclusion Imperative: How Real Inclusion Creates Better Business and Builds Better Societies*. Kogan Page Publishers.
- Frost, S., & Taylor, D. (2017). *Creating Inclusive Organizations: Embracing Diversity and Improving Your Bottom Line*. Kogan Page Publishers.
- Loreman, T., & Deppeler, J. M. (Eds.). (2019). *Edukacja włączająca we wczesnych latach: Right from the Start*. Routledge.
- Nind, M., & Vinha, H. (2014). *Włączanie uczniów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: Praktyczny przewodnik dla nauczycieli szkół podstawowych*. Routledge.
- Priestley, M., & Florian, L. (2018). *Edukacja nauczycieli na rzecz integracji: Zmieniające się paradygmaty i innowacyjne podejścia*. Routledge.
- UNESCO. (2020). *Global Education Monitoring Report Youth Report 2020: Włączenie i edukacja: Wszystko znaczy wszyscy*. Paryż, UNESCO

Integracja wielokulturowa

Wprowadzenie

W tym rozdziale znajdziesz odpowiedzi na następujące pytania:



- *Czym jest wielokulturowość?*
- *Co to znaczy, że edukacja jest międzykulturowa?*
- *Jakie są różnice między: wielokulturowością, międzykulturowością, transkulturowością?*

Kultura i jej różnice

W każdej klasie są różne dzieci. Mają różne zainteresowania, zdolności, ale przede wszystkim pochodzą z różnych środowisk społecznych: rodzin o różnych zwyczajach lub tradycjach. Obecnie żyjemy w świecie ruchu. Dotyczy to wartości, technologii, trendów i mody, ale przede wszystkim ludzi. Postępujące zmiany technologiczne umożliwiły ludziom podróżowanie na niespotykaną dotąd skalę. Podobnie jak ułatwiły komunikację. Dziś łatwo zmienić miejsce pobytu: samolot w kilka godzin przeniesie nas w inne miejsce na świecie. A jeśli nie chcemy podróżować, technologia zapewni nam łatwą komunikację z ludźmi z całego świata. Dlatego, czy nam się to podoba, czy nie, świat będzie coraz bardziej wymieszany, jeśli chodzi o kultury, w których żyjemy.

Kultura to generalnie wszystko to, co ludzie robią w sposób świadomy i co jest dla nich wartością przekazywaną z pokolenia na pokolenie. Na kulturę składa się język, który determinuje sposób myślenia (w końcu myślenie jest jak rozmowa z samym sobą), wartości, zwyczaje, ale także wzorce codziennego postępowania. Jest to, mówiąc najprościej, sposób życia, który jest nam przekazywany przez tych dorosłych, którzy mają wpływ na nasz rozwój, od najmłodszych lat dzieciństwa.

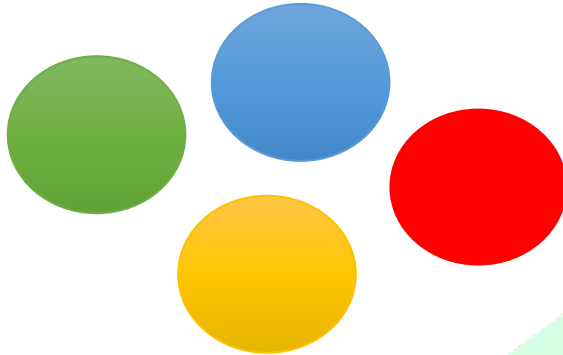
Dlatego ważne jest, aby pamiętać, że sposób, w jaki żyjemy, jest charakterystyczny dla środowiska, w którym dorastaliśmy. W końcu każdy może dorastać w zupełnie innym środowisku.

Kultura jest wielopoziomowa. Można mówić o kulturze danej rodziny, w której zachowały się pewne charakterystyczne dla niej zwyczaje, kształtowane przez wieki przez naszych przodków. Możemy również mówić o kulturze regionu, w którym wydarzenia historyczne i tradycje łączą ludzi na danym, niewielkim obszarze. Wreszcie możemy mówić o kulturze danego narodu, który posługuje się wspólnym językiem, ma wspólne korzenie historyczne lub etniczne. Zjawisko wielokulturowości nie odnosi się zatem wyłącznie do danego kraju, narodu czy grupy etnicznej. W rzeczywistości wszyscy jesteśmy wielokulturowi, ponieważ pochodzimy z różnych rodzin, a nie tylko krajów.



Wielokulturowość, międzykulturowość, transkulturowość, co to oznacza?

Wielokulturowość



Rysunek 2: Wielokulturowość

Wielokulturowość to bardzo ogólny termin odnoszący się po prostu do sytuacji, w której na danym obszarze, w danej grupie, żyją ludzie z różnych kultur. Dlatego możemy na przykład mówić o wielokulturowym sąsiedztwie, gdy mieszkają w nim migranci. Możemy mówić o wielokulturowej klasie, gdy mamy dzieci z różnych krajów lub dzieci, których rodzice lub dziadkowie mają różne pochodzenie. Możemy również mówić o wielokulturowych rodzinach, gdy jeden rodzic pochodzi z jednego kraju, a drugi z innego. Zwłaszcza, gdy mieszkają w zupełnie innym kraju. Ale możemy również mówić o wielokulturowych grupach lub klasach, gdy istnieją inne grupy etniczne w jednym kraju, a nawet, gdy są ludzie z różnych środowisk. Powinniśmy wziąć pod uwagę, że kultura miejska i wiejska, nawet w obrębie jednej grupy etnicznej, są całkowicie różne.

Istnieje jednak również możliwość szerszego podejścia do wielokulturowości. Z tego punktu widzenia nie jest ona niczym nowym, a wręcz istnieje od momentu, w którym na świecie pojawiła się więcej niż jedna kultura. W tym kontekście cały świat jest po prostu wielokulturowy, ponieważ istnieje na nim wiele kultur. W tym przypadku rośnie świadomość wielokulturowości, ponieważ ludzie coraz więcej podróżują i coraz częściej zmieniają miejsce zamieszkania.

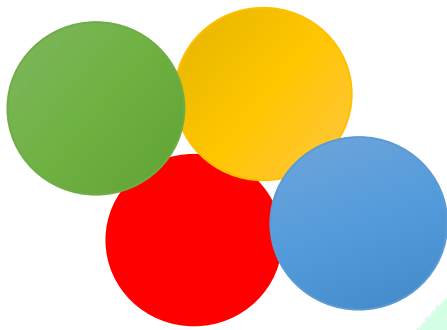
Warto jednak pamiętać, że migracje nie są zjawiskiem nowym. Ludzie przemieszczają się od wieków: Indoeuropejczycy, Wikingowie czy Nowi Amerykanie - to ludzie, którzy poprzez swoje migracje tworzyli nowe, wielokulturowe światy.

Międzykulturowość

Ludzie w grupie wielokulturowej mogą, ale nie muszą wchodzić ze sobą w interakcje. Wielokulturowość sama w sobie nie zakłada żadnych kontaktów między grupami. Jednakże, gdy dojdzie do kontaktu, ważne jest, aby przybrał on formę dialogu, który będzie charakteryzował się

wzajemnym szacunkiem. Na tym właśnie polega międzykulturowość. Dlatego mówimy o międzykulturowości w kontekście działania, a nie sytuacji, jak w przypadku wielokulturowości.

Międzykulturowość wyznacza pewne ramy i standardy działania, z których najważniejsze to dialog, szacunek i akceptacja. W edukacji międzykulturowość oznacza uczenie się, że istnieją inne kultury, że mają inne wartości i inne sposoby zachowania, które są ważne dla ludzi z innych kultur, tak jak są ważne dla nas w naszej kulturze. Edukacja międzykulturowa ma wielką wartość, ponieważ ma praktyczne zastosowanie w życiu współczesnego świata. Tworzenie międzykulturowej atmosfery w



Rysunek 3: Międzykulturowość

klasie popycha dzieci do bycia bardziej społecznymi i zdobywania wzajemnego szacunku, umiejętności dialogu i asertywności nie tylko w relacjach z inną kulturą, ale w relacjach społecznych w ogóle. Ponadto zyskują na kontakcie z inną kulturą, wzbogacają swoje życie, otwierają oczy i umysły i mogą czerpać z różnorodności kulturowej to, co uważają za interesujące, przydatne i mądre.

Istnieją obawy, szczególnie te wyrażane przez osoby niezaznajomione z edukacją kulturową, że międzykulturowość prowadzi do utraty własnej kultury. Że niszczy ją poprzez przyjmowanie obcych wzorców zachowań i obcych wartości zamiast własnych. Takie obawy są nieuzasadnione, ponieważ aby prawidłowo nawiązać dialog międzykulturowy, trzeba znać i być mocno osadzonym we własnej kulturze. Dialog polega na wymianie doświadczeń i informacji, a żeby móc je wymieniać, trzeba mieć własne. Pozbycie się własnej kultury wcale nie jest przejawem międzykulturowości - wręcz przeciwnie, jest jej zaprzeczeniem. W edukacji międzykulturowej niezbędna jest znajomość własnej kultury. Dlatego dziecko, które ma poznać inną kulturę, powinno najpierw poznać swoją własną. Powinno poznać ją jako własną, ale nie oceniać jej jako coś lepszego od innych. Zapoznając dziecko z naszą kulturą, możemy od razu zaznaczyć, że pewne zachowania, tradycje (np. piosenki) są inne w innych krajach czy regionach.

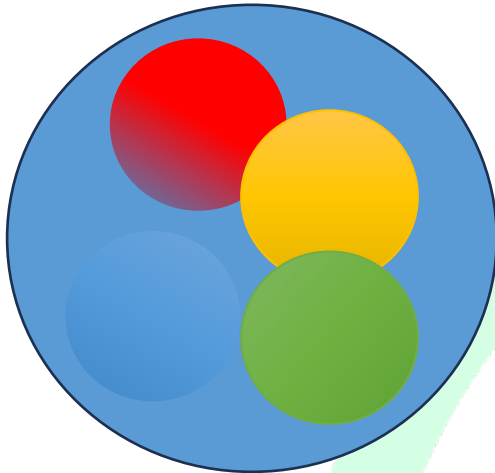
Transkulturowość

Globalizacja to termin wywodzący się z ekonomii. Pierwotnie oznaczał akumulację kapitału w rękach dużych, ponadnarodowych korporacji. Dziś jednak termin ten jest szerszy. Jak wspomniano wcześniej, rozwój transportu i komunikacji sprawił, że świat stał się znacznie mniejszy, a kultury mogą się łatwo



mieszać. Dlatego łatwo jest zaobserwować zjawisko, które naukowcy zdefiniowali jako transkulturowość.

Polega ona na tym, że w wielu różnych kulturach, w tym własnej, człowiek wybiera te elementy, które są dla niego najbardziej pożądane, które ułatwiają mu życie lub które po prostu lubi. To dlatego ludzie na całym świecie lubią ubierać się w sieciówkach, McDonald's jest ikoną, a koreańskie zespoły pop są obiektem podziwu tłumów młodych ludzi.



Rysunek 4: Transkulturowość

W przeciwieństwie do wielokulturowości, która jest stanem, międzykulturowości, która jest świadomym działaniem, transkulturowość jest procesem, który zachodzi spontanicznie. I choć nie jest to coś, co można zatrzymać lub odwrócić (czy można sobie wyobrazić, że wracamy do ubierania się wyłącznie w stroje ludowe, albo zaczynamy jeść tylko rodzimą kuchnię?), to może powodować wiele problemów. W transkulturowości może kryć się groźba pozbawienia dostępu do pewnych kultur, postaw czy wartości. Ludzie wybierają to, co atrakcyjne i wygodne. Dlatego fast foody były w stanie zastąpić kuchnie narodowe.

Czy zatem transkulturowość jest złym lub negatywnym procesem? Nie, jest neutralny sam w sobie, jest jak naturalny proces wynikający z rozwoju naszej cywilizacji. Ma znaczenie tylko wtedy, gdy go kontrolujemy. Jest to możliwe dzięki edukacji kulturowej i międzykulturowej. Wymiana doświadczeń, oparta na świadomości własnej kultury, pozwala zminimalizować nieświadomość wyboru, a przywiązanie do wspólnych wartości pozwala budować zupełnie nowe elementy kultury, co zdecydowanie ją wzbogaca.



Teraz czas na refleksję:

- *Jakie są różnice między tym, co jest wielokulturowe, międzykulturowe, transkulturowe?*
 1. Wielokulturowość oznacza, że na jednym obszarze występuje wiele kultur.
 2. Międzykulturowość oznacza, że w obszarze wielokulturowym ludzie nawiązują dialog oparty na wzajemnym szacunku i akceptacji.
 3. Transkulturowość oznacza, że kultury mieszają się, a my nieustannie wybieramy to, czego chcemy od innych kultur.
- *Jak kontynuować edukację międzykulturową?*

Należy pamiętać, że aby komunikować się z innymi kulturami, trzeba najpierw poznać własną kulturę.
- *Dlaczego i jak kontrolować transkulturowość?*

Aby proces ten był korzystny, a nie szkodliwy. Można go kontrolować poprzez edukację kulturową i wielokulturową.
- *Jaki będzie Twoim zdaniem kierunek rozwoju świata: monokulturowy, wielokulturowy, transkulturowy?*

Zastanówmy się, czy w dzisiejszych czasach możemy przestać mieszać kultury. Pamiętajmy, czym jest globalizm.

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej, zajrzyj tutaj:

Guilherme M., Dietz (G. 2015) Difference in diversity: multiple perspectives on multicultural, intercultural, and transcultural conceptual complexities, *Journal of Multicultural Discourses*, 10:1, 1-21, DOI: 10.1080/17447143.2015.1015539.

Marotta, V. (2014). Podmiot wielokulturowy, międzykulturowy i transkulturowy. 10.4324/9781315769332.

<https://www.researchgate.net/publication/261216820> The multicultural intercultural and the transcultural subject



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Muzyka jako narzędzie

Wprowadzenie

W tym rozdziale znajdziesz odpowiedzi na następujące pytania:



- *Czy możliwe jest wykorzystanie muzyki jako narzędzia do edukacji włączającej?*
- *Czy nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących, bez wcześniejszego doświadczenia muzycznego, mogą stosować techniki muzyczne w nauczaniu włączającym w swoich klasach?*
- *Jakie umiejętności powinien rozwinąć nauczyciel, aby móc wykorzystywać techniki muzyczne w nauczaniu włączającym?*
- *Czy stosujemy muzykę dla samego tworzenia muzyki, czy dla uczenia się włączającego?*

Muzyka w edukacji

Muzyka służy jako uniwersalny język, który przekracza bariery kulturowe i językowe, umożliwiając komunikację między ludźmi z różnych środowisk. Jej moc pokonywania przeszkód na drodze do inkluzywnego uczenia się w wielokulturowych klasach jest niezaprzeczalna. Istnieją niezliczone przykłady, w których różne formy muzyki ułatwiły skuteczną komunikację między nauczycielami i uczniami, wspierając silne relacje i prowadząc do niezwykłych osiągnięć edukacyjnych.

Nauczyciele na całym świecie uznali wartość włączenia muzyki jako narzędzia w swoich klasach. Jak trafnie zauważyli West i Kearsley (1991, 20): "Muzyka odgrywa ważną rolę w życiu większości młodych ludzi. Ponieważ muzyka, której aktywnie słuchamy, jest w dużej mierze kwestią wyboru, uczniowie mogą bardziej sympatyzować z nastrojami piosenki niż z formalnie przekazywaną wiedzą w klasie". Muzyka pozwala uczniom łączyć się ze sobą i nauczycielami, zachęcając do większego zaangażowania w proces uczenia się. W związku z tym muzyka może być wykorzystywana do motywowania każdego ucznia do aktywnego uczestnictwa w edukacji, promując w ten sposób nauczanie włączające. Biorąc pod uwagę zdolność muzyki do wspierania połączeń, jest to cenne narzędzie do integracji z praktykami edukacyjnymi.

Ważne jest, aby wyjaśnić, że integracja muzyki w nauczaniu nie ogranicza się do osób posiadających wcześniejszą wiedzę muzyczną. Muzyka może być łatwo włączana w różnych formach przez nauczycieli bez rozległego doświadczenia muzycznego. Pedagodzy muzycni mogą prowadzić nauczycieli ogólnych, jak wykorzystać muzykę w swoich klasach, w celu promowania nauczania integracyjnego. Przykłady technik integracji muzyki obejmują wspólne śpiewanie piosenek, granie w gry oparte na muzyce, wprowadzanie zajęć rytmicznych w celu wspierania pracy zespołowej, używanie piosenek do wprowadzania nowych pojęć, wykorzystywanie muzyki w tle w celu stworzenia sprzyjającego środowiska do nauki oraz ustanawianie rutyn muzycznych w celu płynnego przechodzenia między zajęciami. Wiele z tych technik można znaleźć w Repozytorium ćwiczeń SMILE.



Umiejętności nauczycieli

Aby skutecznie zintegrować muzykę w swoich klasach, nauczyciele powinni nabyć pewne podstawowe umiejętności, w tym:

1. Wycucie rytmu: Umiejętność ta umożliwi nauczycielom skuteczne wdrażanie zabaw rytmicznych.
2. Umiejętność śpiewania: Nauczyciele powinni być w stanie śpiewać razem z uczniami, wykorzystując wersje karaoke piosenek.
3. Zrozumienie podstawowych elementów muzyki: Znajomość pojęć takich jak takt, rytm, frazowanie i dynamika, zwiększa zrozumienie struktur muzycznych.
4. Znajomość różnorodnych gatunków muzycznych: Nauczyciele powinni dążyć do zapoznania uczniów z różnymi kulturami muzycznymi, kultywując tę wiedzę przez lata doświadczeń i badań.
5. Podstawowa znajomość kategorii instrumentów muzycznych: Nauczyciele powinni posiadać podstawową wiedzę na temat instrumentów dętych, strunowych i perkusyjnych.
6. Kreatywność: Umiejętność ta umożliwi nauczycielom opracowywanie technik dostosowanych do potrzeb uczniów i własnych możliwości.

Kluczowe znaczenie dla nauczycieli zintegrowanych ma przewyciężenie wszelkich obaw związanych z angażowaniem się w działania związane z muzyką. Celem wykorzystania muzyki jako narzędzia jest wzmocnienie nauczania integracyjnego, a nie zapewnienie kompleksowej edukacji muzycznej. Muzyka, podobnie jak inne formy sztuki, wywodzi się z ludzkiej potrzeby wyrażania emocji i komunikowania się z innymi. Dlatego też nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących powinni rozpoznać i wykorzystać potencjał technik muzycznych w swoich klasach, aby promować integracyjne uczenie się i aktywne uczestnictwo uczniów. W ten sposób mogą wykorzystać transformacyjną moc muzyki w edukacji.

Teraz czas na refleksję:

- Czy wierzysz, że posiadasz umiejętności, które pozwolą Ci osiągnąć edukację włączającą poprzez muzykę?
Zastanów się, co jest do tego potrzebne. Jak można zdobyć te umiejętności?
- Czy odważyłabyś/łbyś się zastosować techniki muzyczne w swojej klasie, gdybyś miała/-a szkolenie lub wskazówki od ekspertów muzycznych?
Pamiętaj, że zależy nam na muzyce pochodzącej z natury. Pochodzi ona z poczucia bicia serca.
- Czy uważasz, że integracja muzyki w nauczaniu będzie miała pozytywny wpływ?
Mocno wierzymy, że tak. Muzyka może być idealnym narzędziem włączającym, ponieważ nie ma granic i nie wymaga specjalnych umiejętności, każdy może śpiewać, chociaż nie każdy może być piosenkarzem.



Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej, zajrzyj tutaj:

<http://www.tandfonline.com/loi/rjog20>

Każdy ma swoją piosenkę - przyjmowanie uchodźców poprzez muzykę | Tacoma Refugee Choir | TEDxSeattle - YouTube

Pełny artykuł: Muzyka w życiu szkolnym nowo przybyłych dzieci migrantów: potencjalne ścieżki uczestnictwa i przynależności (tandfonline.com)

Abril, C. R., & Gault, B. M. (2008). Stan muzyki w szkołach średnich: The principal's perspective. *Journal of Research in Music Education*, 56(1), 68-81.

Darrow, A. A. (2012). Nadawanie muzyce znaczenia: Badanie zaangażowania uczniów w edukację muzyczną. *Music Education Research*, 14(2), 129-146.

Hallam, S. (2015). Siła muzyki: jej wpływ na intelektualny, społeczny i osobisty rozwój dzieci i młodzieży. *International Journal of Music Education*, 33(3), 269-289.

Pun, J. (2018). Muzyka dla międzykulturowego uczenia się i integracji społecznej: Studium przypadku programu muzycznego dla dzieci migrantów w Hongkongu. *International Journal of Music Education*, 36(3), 384-398.

Rickard, N. S., et al. (2012). Śpiewanie w języku obcym: Wpływ akompaniamentu wokalnego i instrumentalnego na wymowę dźwięków i słów w języku obcym. *Psychology of Music*, 40(5), 595-610.

Schellenberg, E. G. (2011). Lekcje muzyki, inteligencja emocjonalna i IQ. *Music Perception*, 29(2), 185-194.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Muzyka jako narzędzie - konteksty narodowe

Cypr

Mimo że na Cyprze od wielu lat istnieją klasy wielokulturowe, krajowy program nauczania nie odnosi się do wykorzystania muzyki jako narzędzia. Oficjalny program lekcji muzyki zapewnia pewne lekcje dotyczące zrozumienia międzykulturowego poprzez utwory muzyczne z innych krajów.

Oficjalnie nie ma polityki odnoszącej się do konkretnych metod wykorzystywania muzyki w szkole jako narzędzia integracji.

Przykład z Cypru:

Miejsce: Nikozja

Szkoła: *El Sistema Cyprus*

El Sistema Cyprus została założona w 2018 roku. Jej celem było stworzenie orkiestry, do której mogłyby dołączyć dzieci z wrażliwych środowisk bez wcześniejszej wiedzy muzycznej. Po pięciu latach działalności El Sistema Cyprus zdołała utworzyć 3 grupy w Nikozji i Larnace. Dzieci uczą się muzyki w grupach od zera. Wszystkie instrumenty i lekcje są bezpłatne.

El Sistema pokazała, jak bardzo potrzebna jest dziś integracja. W tym roku udało się tam stworzyć poczucie przynależności dla wszystkich tych uczniów, a także dla ich rodziców. El Sistema współpracuje teraz z innymi grupami muzycznymi (Cypryjską Orkiestrą Symfoniczną, chórami itp.) na Cyprze i współwykonuje ich muzykę.

El Sistema została stworzona, aby dać nowe możliwości osobom z wrażliwych środowisk, początkowo w Brazylii, a teraz rozprzestrzeniła się na cały świat.

Zasadniczo oferuje grupowe lekcje muzyki dla dzieci z wrażliwych środowisk z perspektywą wykonywania ich muzyki jako orkiestra. Chociaż muzyka jest wykorzystywana jako narzędzie integracji i nowych możliwości, ma ona pozytywny wpływ na życie dzieci.

Jeśli ktoś weźmie udział w koncercie El Sistema, z łatwością dostrzeże korzyści płynące z pracy wykonanej poza edukacją muzyczną. Na scenie każdy może zobaczyć wielokulturową orkiestrę z dziećmi w różnym wieku, wykonującą muzykę jako całość, w której nie ma dyskryminacji ze względu na wiek, kolor skóry, rasę czy pochodzenie. Wszystkie dzieci są sobie równe i razem dzielą radość z tworzenia muzyki.

Na widowni można spotkać rodziców, którzy uczestniczą w koncercie swoich dzieci i wszyscy przytulają się nawzajem patrząc na aktywność swoich dzieci bez żadnej dyskryminacji. Można również spotkać ludzi, którzy gratulują rodzicom pochodzącym z innego środowiska osiągnięć ich dzieci. Możesz zobaczyć uśmiechy wielu ludzi, którzy żyją pomiędzy nami, ale ze względu na ich różne pochodzenie

społeczne lub ekonomiczne, nigdy nie miałoby okazji być wśród miejscowych i dzielić się tymi samymi doświadczeniami.

Odwiedzając kulisy lub próby El Sistema można spotkać wielu wolontariuszy, którzy wspierają wizję i pracę orkiestry. Wolontariuszami tymi mogą być zarówno nauczyciele muzyki, jak i miłośnicy muzyki, a nawet młodzi imigranci, którzy dostrzegają korzyści, jakie orkiestra oferuje dzieciom i chcą ją wspierać. Tak więc, poza edukacją muzyczną i integracją realizowaną przez orkiestrę, istnieje sposób integracji, który odbywa się za kulisami między dorosłymi pochodzącymi z różnych środowisk. Co więcej, dzięki społeczności stworzonej dzięki pracy wykonanej w El sistema, można spotkać wolontariuszy oferujących swoją wiedzę w innych dziedzinach poza muzyką, na przykład w celu wspierania nauki szkolnej dzieci El sistema.

Podsumowując, el Sistema wykorzystuje muzykę, aby osiągnąć integrację małych dzieci, ale poprzez siłę muzyki. Integracja jest osiągana w rozszerzonej grupie ludzi, a te dzieci mają więcej możliwości wspierania swojego przyszłego życia.

Więcej zdjęć można znaleźć tutaj: [Sistema - Sistema Cyprus to program zainspirowany przez El Sistema, którego celem jest zapewnienie wszystkim dzieciom i młodzieży bezpłatnej edukacji muzycznej poprzez orkiestry i chóry.](#)

Dlaczego może to być przydatne?

El Sistema została założona przez młodą muzyczkę, która pracowała z dziećmi z trudnych środowisk i zdawała sobie sprawę z braku możliwości, jakie miały, a także była świadoma siły muzyki, która może przynieść zmiany w życiu tych dzieci.

Jest to bezpośrednio związane z naszym projektem, który udowadnia, że nawet aktywność wyłącznie muzyczna może prowadzić dzieci i ich rodziny do stworzenia poczucia przynależności.

Relacje, które rozwinęły się między nauczycielami, maestro, dziećmi, wolontariuszami i ich rodzinami są wyjątkowe i warte podkreślenia. Nawet podczas występów publiczność może zrozumieć i zobaczyć więzi, które powstały między członkami i nauczycielami, ponieważ każdy pomaga każdemu podczas koncertów.

Co więcej, niektóre dzieci odkryły swój talent, z którego w innym przypadku nawet by sobie nie zdawały sprawy, gdyby nie dano im takiej możliwości. Niektóre dzieci otrzymały możliwość grania w orkiestrach w całej Europie, a nawet chwilowego objęcia stanowiska dyrygenta i poprowadzenia swoich rówieśników w kilku utworach.

Rozmawiając z wolontariuszami, potwierdzili oni, że kiedy dzieci mają nawet niewielką szansę na zdobycie nowej wiedzy, zawsze chętnie korzystają z okazji i uczą się jak najwięcej. W rezultacie zainteresowanie nauką wzrosło w ciągu ostatnich kilku lat. Dlatego ważne jest, aby starać się zapewnić jak najwięcej dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji i rozwijać ideę nauczania integracyjnego.



Wychodząc nieco poza zakres nauczania włączającego, innym pozytywnym rezultatem EL Sistema jest to, że dzieci migrantów, które borykały się z trudnymi sytuacjami w swoich domach, takimi jak przemoc domowa, zaniedbanie, itp. zdołały znaleźć „azyl”, bezpieczne miejsce, które teraz jest czymś więcej niż ich domem. Udało im się stworzyć więzi i mieć powód, by walczyć o jeszcze jeden dzień. Stają się zmotywowani i czują się niezbędni dla społeczeństwa, mając widoki na wyjście z trudnych sytuacji życiowych, w których się znaleźli. Zaczynają znów marzyć i snuć plany na przyszłość.

Spróbuj sam:



- Stworzyć orkiestrę perkusyjną w klasie.
- Rozwijaj nawyki śpiewania w klasach.
- Spróbuj codziennie śpiewać powitalne i pożegnalne piosenki lub grać na bębnach.

Źródło:

Maria Dimosthenous - El Sistema Cyprus (link do strony internetowej powyżej)

Grecja

Grecki krajowy program nauczania dla szkół podstawowych i przedszkoli kładzie silny nacisk na wykorzystanie muzyki jako narzędzia do promowania rozwoju i uczenia się dzieci. Program nauczania uznaje, że muzyka jest integralną częścią życia dzieci i może wspierać ich rozwój emocjonalny, poznawczy, społeczny i fizyczny.

Zgodnie z greckim krajowym programem nauczania, muzyka jest włączona do różnych obszarów programu nauczania, w tym języka, matematyki, nauk ścisłych, nauk społecznych i wychowania fizycznego. Muzyka jest wykorzystywana jako środek angażujący dzieci w naukę i promujący ich kreatywność, wyobraźnię i wyrażanie siebie.

Ponadto program nauczania kładzie nacisk na wykorzystanie muzyki do rozwijania umiejętności motorycznych dzieci, takich jak koordynacja, równowaga i rytm. Dzieci są zachęcane do udziału w zajęciach muzycznych, które obejmują ruch, taniec i zabawę.

Ponadto grecki krajowy program nauczania promuje wykorzystanie muzyki jako sposobu na rozwijanie świadomości i uznania kulturowego. Dzieci mają kontakt z różnymi gatunkami i stylami muzycznymi z różnych kultur i tradycji, zarówno z Grecji, jak i z całego świata.

Ogólnie rzecz biorąc, grecki krajowy program nauczania przedszkolnego ma pozytywny wpływ na wykorzystanie muzyki w szkole, ponieważ uznaje znaczenie muzyki w rozwoju i nauce dzieci oraz zapewnia szczegółowe wytyczne dotyczące jej integracji z procesem edukacyjnym.



Przykład z Grecji:

Miejsce: Ossa (Lagadas, Saloniki)

Szkoła: *Przedszkole Ossa*

Dzieci i nauczyciel śpiewają piosenkę o zimowych ubraniach, a jednocześnie towarzyszą śpiewanym frazom poprzez działania (noszenie płaszcza, czapki, rękawiczek, szalików itp.). Mogą używać własnych ubrań podczas podpisywania lub udawać odpowiednie czynności. Jest to idealny sposób na naukę podstawowego słownictwa na temat zimowych ubrań i wprowadzenie dzieci w temat zimy za pomocą metodologii *Total Physical Response*. Piosenkę z działaniami można usłyszeć na poniższym filmie

<https://www.youtube.com/watch?v=K49v4rlw1Xc&t=39s>



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE



Dlaczego może to być przydatne?

Dzięki tej akcji-piosence wszystkie dzieci mogą uczestniczyć, czuć się akceptowane, uczyć się i rozwijać w środowisku, które wspiera ich indywidualne mocne strony i zainteresowania. Dzieci, których pierwszy język różni się od języka mówionego w szkole, mogą poprawić swoje umiejętności językowe (nauczyć się podstawowego słownictwa). Co więcej, piosenki akcji zwiększają pewność siebie, poprawiają kreatywność i rozwijają umiejętności społeczne.

Spróbuj sam:



- Korzystać z pomocy wizualnych (takich jak zdjęcia sierści, skóry itp.) podczas śpiewania.
- Modyfikować piosenki akcji poprzez wstawianie słów z języków mówionych w klasie.

Źródło:

http://nipiablog.blogspot.com/2016/01/blog-post_13.html



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Włochy

Muzyka jest złożoną i „globalną” formą komunikacji: obejmuje i przekazuje nieskończoną liczbę znaczeń, ponieważ jest ściśle związana z wyobraźnią i myśleniem, umiejętnościami cielesnymi i motorycznymi, a tym samym jest powiązana z całą sferą egzystencjalną człowieka. Muzyka jest uważana za przedmiot, który w pełni przyczynia się do formacji każdego ucznia, zapewniając narzędzia poznawcze, symboliczne, językowe i emocjonalne do pozytywnego radzenia sobie z niepewnością i zmiennością scenariuszy społecznych i zawodowych.

Wraz z programami „Szkoły Podstawowej” opracowanymi przez Giuseppe Lombardo Radice z okazji reformy Gentile z 1923 roku, muzyka stała się obowiązkowa we włoskich szkołach. Od tego czasu włoskie ustawodawstwo szkolne wspiera edukacyjne wykorzystanie muzyki od przedszkola do szkoły średniej I stopnia. Doświadczenie muzyczne jest obecnie włączone do włoskiego programu nauczania jako część programu nauczania przedszkolnego (obszar "Obrazy, dźwięki, kolory") oraz przedmiotu „Muzyka” w szkole podstawowej. Niedawny dekret Ministerstwa Edukacji z 2021 r. wezwał szkoły do rozpoczęcia projektów, które wzmocnią ich praktyki edukacyjne poprzez włączenie muzyki w określonym międzykulturowym i integracyjnym kierunku.

Przykład z Włoch

Miejsce: Catania

Szkoła: IV ISTITUTO COMPRENSIVO STATALE "Galileo Galilei", Acireale,

Projekt obejmował prezentację różnych instrumentów muzycznych w celu zapoznania się z ich różnorodnością, a także możliwością wykorzystania różnych instrumentów do odczytywania, tworzenia lub interpretowania sekwencji rytmicznych. Instrumenty zostały starannie dobrane, aby



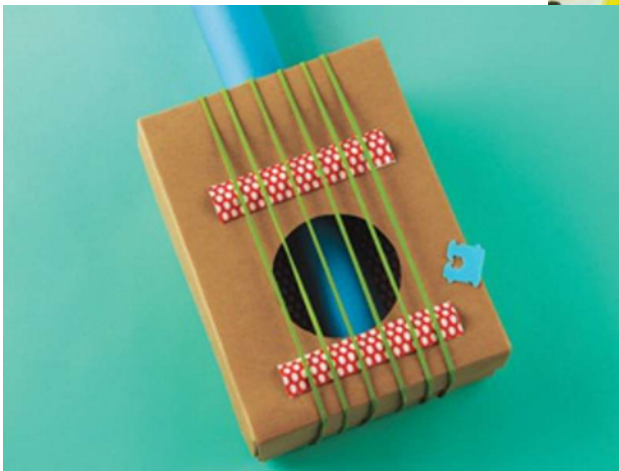
wzbudzić ciekawość i zainteresowanie różnymi materiałami i zastosowaniami, z którymi można eksperymentować. Była to metoda odkrywania na nowo pięciu zmysłów, a także różnorodności nacisku i łęku. Na przykład T Sonic whip: instrument używany do „bicia” staje się serią małych drewniaków, które po związaniu jedno po drugim warunkują się nawzajem i wydają dźwięki.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE



Kabasa, w której pocieranie wytwarza rytmiczny dźwięk, któremu towarzyszą ruchy ciała.



Zanim jeszcze zostały one zaprezentowane jednocześnie, wszystkie proponowane działania zostały przetłumaczone na AAC (**Augmentative Alternative Communication - Wspomagająca komunikacja alternatywna**). Wszystko, począwszy od rytmu linii używanego do rozpoczęcia propedeutyki, aż po



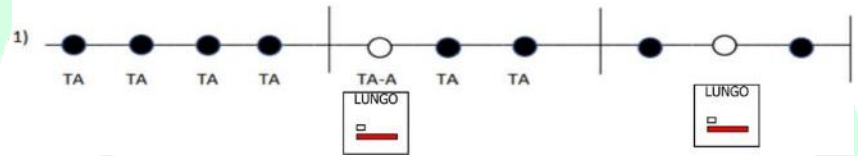
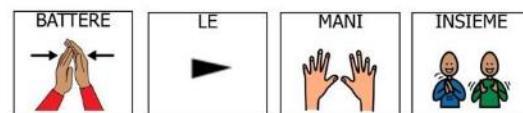
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

używane nuty. Efektem końcowym była książka propedeutyczna napisana w różnych formatach i zorganizowana tak, aby zaspokoić potrzeby grupy.



Projekt obejmował również momenty „perkusji ciała”, aby podkreślić rolę komunikacji niewerbalnej i połączyć konkretne potrzeby edukacyjne, które mogłyby łączyć, a nie dzielić i różnicować.



Dlaczego może to być przydatne?

Celem było stworzenie środowiska laboratoryjnego, w którym podstawowe umiejętności, które są przekrojowe dla całej ścieżki edukacyjnej, mogłyby być nabywane poprzez muzykę i zabawę. Muzyka jest postrzegana jako niewerbalny język, który jest wyrażany w ustrukturyzowanych sekwencjach pauz, ciszy, dźwięków i odgłosów. Wszystkie te elementy są niezbędne do komunikacji niewerbalnej lub mają fundamentalne znaczenie w relacjach, nie tylko z rówieśnikami, ale ogólnie w kontekście społecznym. Kluczowe znaczenie ma promowanie nie tylko dźwięku i różnych możliwości jego modulacji, ale także słuchania i odkrywania wartości ciszy, motoryki i gestykulacji, nie tylko werbalnej, przekształconej w język wizualny. Wszystkiemu temu towarzyszy możliwość identyfikacji kolorów dźwięku, ponieważ niuanse i ładunki emocjonalne, podobnie jak nasze osobowości, muszą być znane i rozpoznawane.

Spróbuj sam:



- Można to wykorzystać do stworzenia środowiska włączającego, w którym termin „włączanie” jest rozumiany z różnych perspektyw (od międzykulturowych po dzieci ze specjalnymi potrzebami).

Źródła:

Wideo

<https://drive.google.com/file/d/1hsJetl14oqWtbtI33A0xHhCigk1UXMti/view?usp=sharing>

Projekt

https://drive.google.com/file/d/1m_8cZXGRzS_7KdqQg1AumC8LooayyuBj/view?usp=sharing



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Polska

Podstawa programowa w Polsce odnosi się do muzyki w kilku miejscach. Ale nie jako narzędzie czy metoda, a raczej jako część ogólnego rozwoju dziecka. W polskim systemie edukacji zarówno edukacja przedszkolna, jak i wczesnoszkolna są zintegrowane. Nie ma podziału na poszczególne przedmioty, ale wskazane są przedmiotowe obszary edukacyjne. Jednym z nich jest edukacja muzyczna. Co ciekawe, w kształceniu nauczycieli nie weryfikuje się tego, jak radzą sobie z muzyką, choć formalnie otrzymują wykształcenie muzyczne w ramach studiów nauczycielskich. Większość nauczycieli jednak chętnie korzysta z zajęć muzycznych różnego typu i w różnych sytuacjach.

Przykład z Polski:

Miejsce: Żelów

Szkoła: Przedszkole Miejskie nr 1

W ramach projektu przedszkole zakupiło zestawy perkusyjne i sprzęt nagłaśniający. Pierwszym etapem projektu była nauka gry na instrumentach perkusyjnych. Dwie grupy dzieci przygotowały dwa różne utwory muzyczne, które następnie zostały zaprezentowane na scenie w lokalnym domu kultury.

Drugim etapem projektu było rodzinne muzykowanie. Dzieci wraz z rodzicami uczyły się piosenek, które następnie wykonywały z rodzinami podczas koncertu. Dodatkowo w projekcie wzięli udział



muzycy z filharmonii, którzy nie tylko grali dla dzieci, ale także uczyli je piosenek ludowych. Dzieci miały również zajęcia teatralne i rytmiczne.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Dlaczego może to być przydatne?

Inkluzja to proces, który może mieć wiele różnych twarzy. Dotyczy to również współpracy międzypokoleniowej. Ten projekt pokazuje, w jaki sposób można zaangażować rodziców, ale także jak zaangażować wiele dzieci poprzez różne działania, zarówno te, które potrafią i lubią śpiewać, jak i te, które wolą tańczyć. Projekt pokazuje różne możliwości wykorzystania muzyki w przedszkolu.

Spróbuj sam:



- Spróbuj zaprosić rodziców na jakieś zajęcia, może zorganizuj konkurs piosenki.
- Pomyśl o różnych możliwościach wykorzystania muzyki: śpiew, taniec, a także gra aktorska w jednej aktywności.

Źródło:

<https://dzialajlokalnie.pl/muzyka-laczy-pokolenia-zelowie/>

Szwecja

W ostatnich latach Szwecja przyjęła wielu imigrantów. Integracja tych nowoprzybytych była głównym wyzwaniem dla kraju, a szkoły odegrały kluczową rolę w ułatwianiu ich integracji. Jednym z zastosowanych podejść jest wykorzystanie muzyki jako narzędzia do promowania spójności społecznej i zrozumienia między różnymi grupami kulturowymi.

Przykład ze Szwecji:

Miejsce: Viksjöfors

Szkoła: Szkoła Viksjöfors

Viksjöfors to mała, odizolowana wioska na północy kraju. Napotyka nie tylko na imigrację, ale także na przeszkody społeczne, ekonomiczne i geograficzne. W szkole w Viksjöfors opracowaliśmy metodę wykorzystania muzyki i tańca do integracji. Uczyliśmy się od siebie nawzajem poprzez muzykę i ruch. W regularnych zajęciach programowych włączaliśmy muzykę z różnych kultur i tradycji, takich jak szwedzki folklor, afrykańskie bębny i muzyka klasyczna Bliskiego Wschodu, jednocześnie ucząc się za pomocą ekspresji artystycznej (taniec i ruchy). Metoda została dobrze przyjęta i przyciągnęła uczniów,



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

a także nauczycieli, rodziców i członków szerszej społeczności (wioska Viksjöfors i gmina Ovanåker). Viksjöfors ma szkołę tańca w ogrodzie (<https://artinedviksjofors.se/>), gdzie zorganizowano warsztaty i sesje edukacyjne dla uczniów, aby dowiedzieć się o muzyce i kulturze innych krajów, mając jednocześnie temat nauczania, np. fotosyntezę. Na zajęciach muzycznych skupiono się na historii bębnów afrykańskich, znaczeniu muzyki klasycznej Bliskiego Wschodu i znaczeniu szwedzkiej muzyki ludowej. Zajęcia były interaktywne i angażujące oraz pozwoliły uczniom rozwinąć głębsze uznanie dla różnorodności muzyki i kultury w ich społeczności.

Scenariusz warsztatów dla uczniów

Klasa 5-6 (11-12 lat)

Wprowadzenie nauczyciela dotyczy tworzenia piosenki w języku angielskim.

Nauczyciel pyta o słowa, które dzieci znają w otaczającej je przyrodzie.

Propozycje dla dzieci to

- szkoła
- jezioro
- jak sen
- powitanie
- temperatura jest niska
- lis, ryś, łoś
- autobus szkolny

Teraz dzieci tworzą rymowanki, które pasują do popularnej melodii;

- Zatoka-jezioro-strumień (Vik-sjö-fors), to jak sen
- Witamy w naszej szkole i na naszym krytym basenie.
- Wejdź na pokład autobusu i baw się razem z nami!

Nauczyciel prowadzi dzieci, prosi o sugestie dotyczące rozpoczęcia piosenki itp.

Na koniec utworzony utwór jest nagrywany:

<https://www.youtube.com/watch?v=yqwi0ZtyoPg>

Kontynuacja

Przedstawiciele klas 5-6 pomagają nauczycielowi podczas tworzenia angielskiej piosenki w klasach 3-4 (9-10 lat):

Słowa, które wymyślili to:

- Jeden, dwa, trzy, cztery, pięć, sześć
- Co się stało?

Ponownie dzieci wymyślają rymowanki, które pasują do znanej melodii i tworzą piosenkę:

Co się stało z jednym? Prawdopodobnie wszystkie zniknęły

Co się stało z czwórką? Nie może już być w pobliżu

Co się stało z siódmką? Siedem jest w niebie

A dziesięć i jedenaście? Poszedł razem z siódmką

Oh yeah oh yeah oh yeah

Nauczyciel zapisuje wynik. Piosenka jest wykonywana dla rodziców na zebraniu klasowym.

Dlaczego może to być przydatne?

Wszystkie dzieci wnoszą swój wkład. Wszystkie sugerowane słowa są ważne i odnotowywane. Znalezienie rymu w niższych klasach jest wspierane przez asystentów z klas 5-6. Ponieważ melodia jest znana, dzieci z łatwością adaptują słowa i zaczynają śpiewać, ucząc się w ten sposób języka angielskiego.

Spróbuj sam:



- Znajdź znajomą melodię
- Wybierz temat i poproś uczniów o losowe słowa.
- Wspólnie twórzcie rymy na podstawie melodii
- Nagrywaj te działania i udostępnianie rodzicom
- Zorganizuj występy, gdy potrzebny jest program dla dzieci

Źródło:

<https://artinedviksjofors.se/> i <http://www.viksjoforsbaletten.se/in-english-20742506>



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE

Narzędzia pomocnicze

Wprowadzenie

W tym rozdziale znajdziesz odpowiedzi na następujące pytania:



- Czym jest Repozytorium aktywności?
- Jak nauczyciele mogą korzystać z repozytorium?

Informacje o repozytorium

Cyfrowe Repozytorium Ćwiczeń SMILE to kompleksowy zbiór technik, metod i gotowych do użycia ćwiczeń zaprojektowanych, aby pomóc nauczycielom w wykorzystaniu muzyki jako potężnego narzędzia do nauki włączającej.

Repozytorium jest podzielone na różne kategorie, z których każda służy określonemu celowi. Pierwsza kategoria skupia się na tradycyjnych piosenkach z krajów partnerskich i innych. Piosenki te są dostępne w formacie mp3, z opcjami wersji karaoke i bez karaoke. Teksty piosenek są prezentowane w oryginalnym języku, wraz z tłumaczeniami na język angielski. Włączenie angielskich tłumaczeń umożliwia nauczycielom zrozumienie tekstu piosenki i pozwala im śpiewać piosenkę w ich własnym języku. Dodatkowo, przetłumaczenie piosenki na język uczniów może stać się angażującym ćwiczeniem angażującym uczniów.

Uczniowie pochodzący z różnych krajów często mają trudności z pełną asymilacją w nowych warunkach, ponieważ zawsze mogą nosić część swojego dziedzictwa kulturowego i związku z krajem ojczystym. Jednak włączając muzykę z ich krajów pochodzenia odtwarzaną podczas lekcji, możemy natychmiast wzmocnić poczucie przynależności u tych uczniów. Muzyka tradycyjna ma znaczący wpływ na życie ludzi i nawet jeśli młodsze pokolenie nie słucha aktywnie muzyki tradycyjnej, nadal zajmuje ona głębokie miejsce w ich sercach i umysłach. Kiedy ktoś słucha muzyki tradycyjnej, zwłaszcza gdy jest z dala od swojego kraju, automatycznie wywołuje to poczucie przynależności i swojskości.

W tej kategorii nauczyciele mogą znaleźć liczne przykłady tradycyjnej muzyki z krajów partnerskich w Unii Europejskiej i innych krajów, z których często pochodzą uczniowie. Jeśli jednak dostępne repozytorium nie spełnia w pełni twoich potrzeb, kategoria aplikacji muzycznych oferuje wskazówki dotyczące tworzenia własnego, spersonalizowanego repozytorium. Zapewnia to nauczycielom elastyczność w dostosowywaniu wyboru muzyki do konkretnych wymagań klasy i uczniów.

Druga kategoria obejmuje tradycyjne piosenki dla dzieci, które można wykorzystać w zależności od wieku uczniów. Niektóre piosenki są proste i odpowiednie dla młodszych uczniów, podczas gdy inne mogą być bardziej odpowiednie dla starszych uczniów. Nauczyciele mogą wykorzystywać wersje mp3



karaoke do tworzenia list odtwarzania i odtwarzania muzyki podczas lekcji. Korzystanie z wersji karaoke jest preferowane, aby zminimalizować rozpraszanie uwagi i utrzymać koncentrację uczniów. Co więcej, nauczyciele z uczniami z różnych krajów mogą włączyć muzykę z krajów swoich uczniów do listy odtwarzania, wspierając poczucie przynależności wszystkich uczniów.

Podobnie jak w przypadku pierwszej kategorii, ta sekcja koncentruje się w szczególności na piosenkach dla dzieci, aby pomóc nauczycielom w znalezieniu piosenek odpowiednich dla wieku. Ma ona na celu wsparcie nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych w odkrywaniu szerszej gamy piosenek odpowiednich dla wieku ich uczniów.

Trzecia kategoria, "Tradycyjne instrumenty", zawiera informacje o tradycyjnych instrumentach zarówno z krajów partnerskich, jak i innych. Ta sekcja ma na celu zwiększenie zrozumienia przez nauczycieli i uczniów powiązań kulturowych wspieranych przez muzykę.

Celem tej kategorii jest ułatwienie uczniom zrozumienia świata jako całości poprzez głęboki wpływ muzyki. Obserwując i studiując tradycyjne instrumenty, jednostki mogą uzyskać wgląd w historyczne powiązania między sąsiednimi krajami, istnienie handlu między różnymi narodami i rozwój ludzkich umiejętności w czasie. Muzyka jako uniwersalny język, służy jako potężne medium, dzięki któremu ludzie mogą zrozumieć wzajemne powiązania całego świata.

W czwartej kategorii, „Praktyki nauczania w muzyczny sposób”, znane techniki nauczania są prezentowane z muzycznym akcentem. Dzięki badaniom przeprowadzonym w ramach projektu SMILE, nauczyciele muzyki oferują innowacyjne podejścia do włączenia muzyki do tych praktyk nauczania.

Czerpiąc z powszechnie stosowanych praktyk nauczania w klasach, przeddefiniowaliśmy te praktyki poprzez muzykę. Uznając głęboki wpływ, jaki muzyka może mieć na życie jednostek, zespół SMILE zebrał praktyki od nauczycieli w ramach swojej sieci i zreorganizował je w bardziej muzyczny sposób. Ta kategoria ma na celu wspieranie nauczycieli, którzy mogą mieć zastrzeżenia co do integracji technik muzycznych w swoich klasach. Łącząc znane praktyki nauczania z podejściem muzycznym, nauczyciele mogą czuć się pewniej i wygodniej w stosowaniu tych technik.

Kategoria „Music Tools Apps” oferuje listę aplikacji muzycznych wraz z krótkimi opisami i pomysłami na to, jak nauczyciele mogą z nich korzystać, aby zintegrować muzykę na swoich lekcjach za pomocą technologii. W tej kategorii znajdziesz kompleksową prezentację różnorodnych aplikacji muzycznych, które zostały zaprojektowane, aby pomóc nauczycielom w rozwijaniu własnych praktyk i technik wdrażania edukacji włączającej poprzez muzykę. Aplikacje te służą jako cenne zasoby, zapewniając nauczycielom środki do ulepszania ich strategii nauczania i promowania inkluzywności w klasie poprzez wykorzystanie mocy muzyki.

„Gry muzyczne na temat piosenek” prezentują szereg gier muzycznych wraz ze wskazówkami krok po kroku dla nauczycieli. Piosenki używane w tych grach pochodzą z pierwszej i drugiej kategorii i są podzielone na kategorie w zależności od wieku uczniów.

Wreszcie, kategoria „Zajęcia muzyczne w klasie” zapewnia nauczycielom szczegółowe przewodniki krok po kroku, jak wdrożyć różne zajęcia muzyczne w swoich klasach. Zajęcia te mogą służyć jako ćwiczenia budujące zespół, energetyzujące lub przełamujące lody, przyczyniając się do osiągnięcia celu, jakim jest nauka integracyjna. Ta kategoria oferuje szeroką gamę gier muzycznych i zajęć, które zostały opracowane przy użyciu melodii zebranych z różnych krajów. Gry te można wdrożyć w klasie, aby przynieść radość i sprzyjać atmosferze zabawy. Dzięki tym interaktywnym grom uczniowie mają możliwość nawiązania kontaktu z rówieśnikami, nawiązania kontaktu wzrokowego i fizycznej interakcji, tworząc poczucie więzi i przyjemności. Gry te zachęcają dzieci do komunikowania się i współpracy, dzielenia się radością i wspólnego pokonywania wyzwań, ostatecznie promując integrację.

Teraz czas na refleksję:

- *Jak byś się czuł, gdybyś mieszkał w obcym kraju i nagle posłuchał muzyki pochodzącej z twojej ojczyzny?*
- *Jak byś się czuł, gdybyś miał okazję zagrać w ciekawe gry ze swoimi rówieśnikami i pracować razem, aby osiągnąć wspólny cel?*
- *Jak byś się czuł, gdybyś mógł posłuchać piosenki, zrozumieć jej znaczenie i spróbować przetłumaczyć ją na swój język, a następnie zaśpiewać ją w obu językach?*

Repozytorium można znaleźć tutaj:

<http://www.smile-pr.eu/index.php/en/projectresults>



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. UE ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SMILE